

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Spelenderwijs te MEEUWEN-GRUITRODE

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 15461

Instelling Vrije Basisschool - Spelenderwijs

Directeur Winnie BLOEMEN a.i.

Adres Loostraat 13 - 3670 MEEUWEN-GRUITRODE

Telefoon 089-85.69.22

E-mail info@spelenderwijs-neerglabbeek.be

Website www.spelenderwijs-neerglabbeek.be

Bestuur van de instelling Kath.Basisond. Meeuwen-Gruit.

Adres Breekiezel 27 - 3670 MEEUWEN-GRUITRODE

Scholengemeenschap VZW Kath.Basisond. Meeuwen-Gruitrode

Adres Breekiezel 27 - 3670 MEEUWEN-GRUITRODE

CLB Vrij CLB Noord - Oost - Limburg

Adres Grauwe Torenwal 11 - 3960 BREE

Dagen van het doorlichtingsbezoek 24-04-2017, 25-04-2017, 27-04-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 27-04-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 11-05-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Hilde VANDERLOCHT

Teamleden Michel MARYNISSEN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek	9
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding.....	9
3.1.1.4 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: mens en maatschappij	13
3.1.1.6 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek	13
3.1.1.7 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek	14
3.1.1.8 Lager onderwijs: leren leren	16
3.1.1.9 Lager onderwijs: Frans	18
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	19
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	20
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	20
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	22
4.1 Leerbegeleiding.....	22
4.2 Deskundigheidsbevordering	24
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	25
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	27
6.1 Wat doet de school goed?	27
6.2 Wat kan de school verbeteren?	28
6.3 Wat moet de school verbeteren?	28
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	29
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	29

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
 Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
 Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 **SAMENVATTING**

De vrije basisschool 'Spelenderwijs' is een familiale dorpsschool in Neerglabbeek. De kleinschaligheid van de school zorgt in beide afdelingen voor leeftijdsgemengde klasgroepen. Alle leerlingen spreken thuis Nederlands. Het personeelsteam kende recent enkele wisselingen in het leiderschap en het zorgbeleid. Net als de directeur is ook de leerkracht lichamelijke opvoeding (LO) nieuw in het team. Het schoolteam levert veel inspanningen om leerlingen te laten opgroeien tot zelfstandige, sociale en veerkrachtige mensen. Met dat doel voor ogen zet het in op 'samen school maken' en goed onderwijs.

Op basis van het vooronderzoek van 18 april 2017 bepaalde de onderwijsinspectie de focus van de doorlichting. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor lichamelijke opvoeding, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de inspanningen van de onderwijzers om voor Frans, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek de eindtermen te bereiken en deze voor 'leren leren' na te streven. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering en de leerbegeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Tenslotte onderzocht ze ook een selectie van de onderwijsregelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek van het leergebied lichamelijke opvoeding wijst uit dat de kleuterafdeling een aanbod realiseert dat afgestemd is op de verwachtingen van het leerplan. Elke kleutergroep krijgt wekelijks twee lestijden bewegingsopvoeding in het nabijgelegen buurthuis Elckerlyc. De leerkracht LO beschikt daar over de nodige accommodatie en materialen. Hij zorgt voor een doelgericht en rijk bewegingsaanbod dat kleuters merkbaar stimuleert. Een doordacht gebruik van de ruimte en een goede organisatie zorgen voor maximale bewegingskansen en grote betrokkenheid. Op een geïntegreerde manier werkt hij tevens aan de ontwikkeling van het ruimtelijk inzicht en de sociale en talige vaardigheden. Hij heeft ook aandacht voor de verschillen tussen de kleuters, niet alleen op motorisch vlak. De kleuters krijgen bovendien veel kansen om te bewegen in het dagelijkse schoolleven. Op de speelplaats zijn het rollend materiaal, het fietsparcours en het centrale klim- en klautertoestel populair.

Wat de leergebieden mens en maatschappij, wetenschappen en techniek betreft, spreekt de inspectie voor beide afdelingen eveneens een gunstig advies uit. Het schoolteam heeft immers in toenemende mate aandacht voor een doelgericht en breed aanbod en voor levensecht wereldoriënterend onderwijs. Daartoe vertrekken de teamleden vanuit thema's, projecten en leeruitstappen. Er gaat ook systematisch aandacht naar verkeers-, gezondheids- en milieueducatie en naar wereldburgerschap. De samenwerking met externen betekent daarbij een meerwaarde. Binnen de leeftijdsgemengde klasgroepen krijgen de kinderen veel kansen om samen te werken en van elkaar te leren. De leerkrachten hanteren een aanmoedigende begeleidingsstijl. De kleuteronderwijzers kunnen wel sterker inzetten op probleemoplossend en denkstimulerend onderwijs, zeker binnen de domeinen techniek en ruimte. Wat het bewaken van het aanbod op lange termijn betreft, zijn er voor het hele team groeikansen om de digitale agenda functioneler te gebruiken. De graduele opbouw en de evaluatiepraktijk versterken, vormt voor deze leergebieden eveneens een werkpunt op schoolniveau.

In de derde graad krijgen de leerlingen een kwaliteitsvol aanbod voor het leergebied Frans. Alle domeinen komen geïntegreerd en vrij evenwichtig aan bod. Binnen de graadklas is er oog voor graduele opbouw vanuit een gedifferentieerd en leerjaargebonden aanbod. Het accent ligt meer en meer op de ontwikkeling van spreekdurf en mondelinge taalvaardigheden. Een waaier aan leermiddelen, werkvormen en een goed klasmanagement zorgen voor betrokkenheid bij de leerlingen. De evaluatiepraktijk is voldoende breed en afgestemd op de vooropgestelde onderwijsdoelen. Dat alles maakt dat het leergebied Frans eveneens voldoet aan de verwachtingen van de overheid.

Het onderzoek naar de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren' in de lagere afdeling, toont aan dat de onderwijzers daartoe heel wat initiatieven nemen. Ze zetten sterk in op zelfstandigheid en zelfsturing door de integratie van diverse werkvormen, waaronder contractwerk. Dat kent reeds een aanzet in de kleuterafdeling. Ze slagen erin om de leerlingen vaardiger te maken in het verwerven en verwerken van informatie. Ze reiken ook strategieën aan om het probleemoplossend denken te ondersteunen en helpen de kinderen om goede leerhoudingen te ontwikkelen.

De leerbegeleiding verloopt sterk vanuit een gemeenschappelijke visie en transparante structuren. De teamleden werken aan een positieve relatie met elke leerling vanuit respect voor hun eigenheid. Heel wat school- en klasinitiatieven ondersteunen het welbevinden van de kinderen en de ontwikkeling van hun sociale vaardigheden. De brede basiszorg krijgt in de meeste klassen een kwaliteitsvolle uitwerking. Voor kinderen met extra zorg kan het team de handelingsgerichte zorgvraag scherper stellen en de zorgacties hierop enten. Het team van de kleuterafdeling kan meer structuur brengen in de observatiepraktijk door deze af te stemmen op relevante leerplandoelen. Dat zal de gerichte binnenklasdifferentiatie en de leerbegeleiding zeker ten goede komen. In beide afdelingen stroomlijnt het gedigitaliseerde zorggebeuren de schoolinterne gegevensverzameling en -doorstroming.

Wat de deskundigheidsbevordering betreft valt op dat alle teamleden een grote bereidheid tonen om bij te leren. Dat vormt een stevige basis voor de schoolontwikkeling. Er is een goed evenwicht tussen formeel en informeel leren. Bij de keuze van de teamgerichte professionaliseringsinitiatieven laat het team zich leiden door zowel eigen noden als door verwachtingen van de koepel en de overheid. De teamleden leveren waardevolle inspanningen om het geleerde door te trekken naar hun klaspraktijk. De directeur heeft een goed zicht op de individuele competenties van de teamleden en de aspecten waarin zij willen groeien. Ze stimuleert de professionele dialoog en reflectie over leren en onderwijzen. Binnen de scholengemeenschap zijn er netwerken waardoor de directeurs, de zorgleerkrachten en de leerkrachten LO van elkaar kunnen leren. Op het niveau van de klasleerkrachten zijn deze minder sterk uitgewerkt.

Uit het onderzoek naar het algemeen beleid blijkt dat de directeur zich met volle overgave heeft ingewerkt in de verschillende aspecten van het schoolleven. Samen met het team realiseerde ze op korte tijd heel wat verbeteringen op onderwijskundig, organisatorisch en infrastructureel vlak. Alle teamleden waarderen haar motiverende leiderschapsstijl en daadkracht. Ze voert samen met de zorgleerkracht een open, democratisch en ondersteunend beleid. Dat resulteert in een fijne samenwerkingscultuur en in een grote ontwikkelingsdynamiek. De schoolvisie leeft en geeft richting. Het schoolteam levert inspanningen om de ouders te betrekken en om goed met hen te communiceren. Met de feedback van leerlingen, ouders en personeel gaat het beleid doelgericht aan de slag.

Zowel de kleuter- als de lagere afdeling krijgt een gunstig advies op onderwijskundig vlak. Ook de controle op het naleven van een selectie van de regelgeving, resulteert in een gunstig advies. Dat geldt, na deliberatie, eveneens voor het onderzoek van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving. De onderwijsinspectie waardeert hiermee de inspanningen van alle schoolparticipanten en wenst hen alle succes toe om het enthousiasme te behouden en op de ingeslagen weg verder te gaan.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- lichamelijke opvoeding
- wetenschappen en techniek
- mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebieden

- Frans
- wetenschappen en techniek
- mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebiedoverschrijdend

- leren leren

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

- Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen van het leergebied mens en maatschappij in voldoende mate na. Binnen de thematische werking komen de domeinen mens, maatschappij, tijd en ruimte geïntegreerd aan bod. De kleuteronderwijzers zetten in op de ontwikkeling van kennis, vaardigheden en goede attitudes. Ze ondersteunen de kleuters om de wereld rondom hen beter te begrijpen. Ze integreren daartoe (thema)materialen in het klasbeeld en organiseren leeruitstappen in de nabije omgeving.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen van het leergebied wetenschappen en techniek in voldoende mate na. Binnen de thematische werking komen de domeinen natuur en techniek in natuurlijke samenhang met andere leergebieden aan bod. De kleuteronderwijzers zetten in op de ontwikkeling van kennis, vaardigheden en goede attitudes. Ze integreren daartoe (thema)materialen in het klasbeeld en organiseren leeruitstappen in de nabije omgeving.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

De leerkracht LO streeft bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen van lichamelijke opvoeding in voldoende mate na. Hij beschikt daarvoor over de nodige onderwijstijd, accommodatie en materialen. Een doordacht gebruik van de ruimte en een goede organisatie zijn erop gericht alle kleuters maximale bewegingskansen te geven. De plannings tonen aan dat alle persoons- en bewegingsdoelen aan bod komen. Op een geïntegreerde manier is er ook aandacht voor de ontwikkeling van het ruimtelijk inzicht en de sociale en talige vaardigheden. Onder begeleiding van de kleuteronderwijzers krijgen de kleuters bovendien ook in het dagelijkse schoolleven regelmatig bewegingskansen.

3.1.1.4 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Curriculum	De leerkracht LO geeft zowel aan de klasgroep van de 2,5-/3-jarigen als aan de groep 4-/5-jarigen wekelijks twee lestijden lichamelijke opvoeding in het nabijgelegen buurthuis Elckerlyc. Hij hanteert een jaarplanning om het bewegingsonderwijs uit te bouwen. Uit het jaarplan en de digitale dagplanningen blijkt dat hij het aanbod afstemt op het leerplan. Hij koppelt de lessen aan een verantwoorde selectie van dominante bewegings- en persoonsdoelen. In de uitvoeringsfase heeft hij oog voor de grote verschillen tussen kinderen, niet alleen op motorisch vlak. Illustratief hiervoor is de extra aandacht die naar het welbevinden van de nieuwe kleuters, de 'instappertjes', gaat. De ondersteuning door de kleuteronderwijzer van de jongste kleuters betekent daarbij een enorme meerwaarde. De leerkracht LO wisselt vrij en geleid bewegingsspel af. Hij organiseert ook regelmatig een bewegingsomloop of expressieve bewegingsactiviteiten op muziek. Een doordacht gebruik van de ruimte en de materialen, een goede lesorganisatie en duidelijke instructies zijn erop gericht om de kleuters maximale bewegingskansen te geven. Positieve bekrachtigingen zorgen voor de opbouw van een positief zelfbeeld en voor een aangenaam groepsklimaat. Op een geïntegreerde en kindgerichte wijze heeft hij aandacht voor de ontwikkeling van de zelfsturing, de sociale en talige vaardigheden en het ruimtelijk en wiskundig inzicht.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	Het schoolteam hecht binnen het onderwijs- en opvoedingsproces belang aan het fysieke welzijn van de kinderen. Een aantal sportieve evenementen op schoolniveau, de bewegingskansen tijdens de speeltijd en de dagelijkse aandacht voor een kort klassikaal wandel- of loopmoment illustreren dat. Binnen het klasgebeuren zelf gaat vooral aandacht naar de ontwikkeling van de fijne motoriek, zeker bij de oudste kleuters waar de klasruimte veeleer beperkt is om bewegingsactiviteiten te integreren.
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

Het schoolteam hecht binnen het onderwijs- en opvoedingsproces belang aan het fysieke welzijn van de kinderen. Een aantal sportieve evenementen op schoolniveau, de bewegingskansen tijdens de speeltijd en de dagelijkse aandacht voor een kort klassikaal wandel- of loopmoment illustreren dat. Binnen het klasgebeuren zelf gaat vooral aandacht naar de ontwikkeling van de fijne motoriek, zeker bij de oudste kleuters waar de klasruimte veeleer beperkt is om bewegingsactiviteiten te integreren.

Het aanbod voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek, vertrekt vanuit belangstellingscentra die veelal aansluiten bij de jaarkring en de leefwereld van de kleuters. Deze aanpak bevordert de horizontale samenhang en biedt ruimte voor betekenisvolle leersituaties. Bij de keuze en de uitwerking van de thema's, laten de kleuteronderwijzers zich sporadisch leiden door de interesses van kleuters of actuele gebeurtenissen. Diverse onderwijsleerpakketten en het internet inspireren hen. Ze koppelen de activiteiten aan enkele relevante leerplandoelen, ontwikkelingsdoelen en ontwikkelingsaspecten. Het gebruik van deze drie referentiekaders gebeurt vooral vanuit verantwoording. De mogelijkheden die het digitale planningssysteem biedt, worden niet optimaal benut. Het kleuterteam is zich hiervan bewust en maakt afspraken om op een meer doordachte manier met de leerplandoelen te werken. Het evenwicht en de volledigheid op langere termijn bewaken, vormt daarbij een belangrijk aandachtspunt. Dat geldt ook voor de vertaalslag van de leerplandoelen naar een kwaliteitsvol aanbod. De uitgangspunten van het leerplan zijn daarbij in mindere mate richtinggevend. Dat blijkt uit de geringe aandacht voor denkstimulerend en probleemoplossend onderwijs, zeker wat de domeinen ruimte en techniek betreft.

Het aanbod aan eenvoudige onderzoeksopdrachten en creatieve werkopdrachten is beperkt.

Bij de start van een thema zorgen de kleuteronderwijzers veelal voor een levensechte en motiverende instap door de werkelijkheid in de klas te brengen. De kleuters mogen ook zelf themamateriaal meebrengen. Dat verhoogt hun betrokkenheid en verrijkt de waarnemingen. De kleuteronderwijzers benutten tevens de vele kansen die er zijn om op een levensechte manier de (landelijke) schoolomgeving te ontdekken en te beleven. De inrichting en uitrusting van de klaswinkel en de huis- en keukenhoek geven kansen tot rijk rollen- en fantasiespel. De systematische aandacht voor klas- en schoolafspraken en spelregels ondersteunen de kleuters in het leren samenleven en -spelen. Er gaat ook heel wat onderwijstijd naar de ontwikkeling van de zelfredzaamheid en naar goede attitudevorming op het vlak van gezondheid, verkeer en milieu.

De doelen in verband met de dagelijkse tijd en het weer komen aan bod tijdens het onthaalmoment in de kring. Het gebruik van kalenders en pictogrammen geeft aan de kleuters veelal houvast en veiligheid. Daarbij is er enige aandacht voor verticale opbouw. Toch zijn de afspraken om de verticale samenhang van het aanbod op afdelingsniveau te versterken beperkt. Illustratief hiervoor is het gebrek aan graduele opbouw bij de invulling van gezamenlijke thema's en daaraan gekoppelde (thema)woordenschat. De kleinschaligheid van de afdeling en het wekelijkse overleg, bevorderen de uitwisseling van informatie wel.

Met het oog op een vlotte start in het eerste leerjaar, gaat bij de vijfjarigen relatief veel onderwijstijd naar voorbereidende lees-, schrijf- en rekenvaardigheden. Dat blijkt ook uit het contractwerk dat zij wekelijks aangeboden krijgen. De kansen om de leerplandoelen van mens en maatschappij, wetenschappen en techniek met voldoende diepgang te behandelen, zijn hierdoor enigszins beperkt. Het besef om meer evenwicht na te streven en de oudste kleuters ook voor deze leergebieden voldoende uitdaging te bieden, groeit. Het feit dat de helft van de groep vierjarigen iedere namiddag aansluit bij de eerste kleuterklas, creëert daartoe zeker extra kansen.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

In zaal Elckerlyc is er voldoende klein en groot materiaal aanwezig voor het nastreven van de bewegingsdoelen. De leerkracht LO integreert soms ook visualisaties om opdrachten aanschouwelijk te maken en taalgebruik uit te lokken. Voor de uitwerking van zijn lessen, beschikt hij over inspirerend bronnenmateriaal. Op de speelplaats zijn het rollend materiaal en het fietsparcours populair. Het speeltoestel stimuleert vrij klimmen en klauteren.

In beide klasgroepen fleuren de kleuteronderwijzers het klasbeeld op met themamaterialen. Die zetten ze echter niet altijd even functioneel in om kennis, inzichten en vaardigheden bij de kleuters te versterken. In de leeshoek zijn thematische kinderboeken beschikbaar. Gradatie binnen de aangeboden materialen is er enkel bij het puzzelaanbod. In beide klasgroepen zijn er wel permanent bouw- en constructiematerialen beschikbaar maar de graduele opbouw en de kindgerichte uitwerking van bouwplannen zijn beperkt. De kleuteronderwijzers integreren soms ook stappenplannen bij knutsel-, kook- en andere doe-activiteiten. In de klassen zijn er weinig materialen om eenvoudige onderzoeksopdrachten uit te voeren of om de wereld van techniek waar te nemen, te onderzoeken en te begrijpen. Bovendien is hedendaags multimediaal materiaal om de begripsverwerving en het voorstellingsvermogen van kinderen te ondersteunen, beperkt aanwezig. Voor de projectiemogelijkheden op groot scherm, benut de kleuterafdeling soms het klaslokaal van de eerste graad.

Bij de oudste kleuters stimuleert het keuzebord slechts beperkt de zelfsturing. Fotocollages scheppen kansen tot reflectie, talige interactie en het leggen van verbanden. De basisuitrusting in de hoeken is er echter beperkt en de klasinrichting minder stimulerend om zowel de 4- als de 5-jarigen voldoende uitdaging te bieden.

De afstand tot en de inrichting van de sanitaire voorzieningen is niet ideaal voor de begeleiding van de jongste kleuters bij de zindelijkheidstraining en hun zelfredzaamheid.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Zowel de leerkracht LO als de kleuteronderwijzers maken werk van continue observatie, positieve feedback en bijsturing. Bij de klasscreenings die minimum tweemaal per schooljaar plaatsvinden en bij de voorbereiding van de oudercontacten, hebben zij ook aandacht voor motorische en wereldoriënterende ontwikkelingsaspecten. Om deze onderbouwd en kwaliteitsvol te beoordelen, ontbreken richtinggevende kaders die de observatiegegevens ordenen en afstemmen op relevante leerplandoelen. De observaties missen daardoor evenwicht en representativiteit ten aanzien van de verschillende domeinen van de leergebieden in de focus. De evaluatiepraktijk vormt dus terecht een prioriteit binnen het schoolwerkplan.

Het team van de kleuterafdeling streeft een nauwe samenwerking met de ouders na en vindt het belangrijk dat zij op de hoogte zijn van de ontwikkeling van hun kind. Toch zet het team structureel weinig in op systematische informatie-uitwisseling via individuele oudercontacten. Het team is zich hiervan bewust en maakte concrete afspraken om de organisatie hiervan bij te sturen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De kwaliteit van de beeldvorming ten aanzien van de leergebieden in de focus is beperkt. De begeleiding van de kleuters is daardoor in hoofdzaak gericht op momentane ondersteuning naar aanleiding van occasionele observaties. De eerstelijnszorg krijgt vooral invulling vanuit eigen aanvoelen of ervaring. Om de stap naar het eerste leerjaar te verkleinen, organiseren de betrokken leerkrachten integratie-activiteiten.

De kleuteronderwijzers streven naar een positief klasklimaat gebaseerd op positieve bekrachtiging en fijne onderlinge relaties. Soms blijven kleuters die op sociaal of intellectueel vlak extra begeleiding of uitdaging nodig hebben, op hun honger zitten. Structureel zijn er geen lestijden voor tweedelijnszorg voorzien. Bovendien hebben niet alle kleuteronderwijzers ervaring met of expertise betreffende een planmatige aanpak van zorgkleuters. Indien nodig kunnen ze wel een beroep doen op de zorgleerkracht of de directeur.

3.1.1.5 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De lagere afdeling bereikt bij de leerlingen de eindtermen mens en maatschappij in voldoende mate. Het aanbod is voldoende evenwichtig en er is oog voor graduele opbouw. De leerlingen krijgen veel kansen om samenwerkend en zelfstandig te leren. De onderwijzers hebben expliciet aandacht voor een stimulerende begeleidingsstijl en voor de ontwikkeling van een positief zelfbeeld en goede attitudes. De integratie van moderne media en de samenwerking met externen verlevendigen, samen met de leeruitstappen en de activerende werkvormen, het onderwijs voor dit leergebied.

3.1.1.6 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De onderwijzers bereiken bij de leerlingen de eindtermen voor wetenschappen en techniek in voldoende mate. Ze doen dat vanuit een doelgericht en gevarieerd aanbod voor de domeinen natuur en techniek. Ze focussen hierbij zowel op kennis, inzichten, vaardigheden als attitudes. De samenwerking met externen en de integratie van techniekmaterialen verlevendigen, samen met de leeruitstappen en de activerende werkvormen, het onderwijs ook voor dit leergebied.

3.1.1.7 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Curriculum	Alle onderwijzers hanteren eenzelfde onderwijsleerpakket dat de planning van de leerinhouden in grote lijnen bepaalt. Die aanpak garandeert een zeker evenwicht tussen de domeinen en zorgt voor continuïteit en gradatie binnen de afdeling. Het team gaat ervan uit dat het pakket de leerplaneisen helpt nastreven. De onderwijzers passen waar nodig de leerinhouden (het werkboek) aan de plaatselijke context aan. Voor bepaalde wereldoriënterende inhouden zoals verkeer, actualiteit, sociale en relationele vorming en techniek hanteren zij ook aanvullend bronnenmateriaal.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

Om kansen te geven aan specifieke school- en graadgebonden activiteiten of projecten, selecteren de onderwijzers in de leerpakketgebonden thema's. Ze bewaken het overzicht op langere termijn via jaarplannen die blijf geven van een voldoende breed en werkelijkheidsgericht aanbod. Onder impuls van de directeur gebruiken de onderwijzers de digitale planningstool meer en meer doelgericht. Door een beperkt aantal leerplandoelen per les te selecteren, leggen zij een belangrijke basis om op termijn functioneler aan de slag te gaan met doelenrapportages.

Uit de klasobservaties blijkt dat de onderwijzers verschillende werk- en organisatievormen integreren waardoor de leerlingen het leerproces meer en meer in eigen handen kunnen nemen. Ze voorzien mogelijkheden tot samenwerkend leren en integreren vaardigheden en toepassingen van informatie- en communicatietechnologie (ICT) en aspecten van 'leren leren'. De leerlingen ontwikkelen basisvaardigheden die hen in staat stellen om zelfstandig informatie te verwerven en te verwerken. Bij de keuze en uitwerking van de thema's en projecten staat de inbreng van de leerlingen in mindere mate centraal. Door meer en meer met kinderen te reflecteren over lessen en thema's, worden de onderwijzers zich hiervan bewust. Ook de kindgesprekken leveren informatie op over wat kinderen denken van het aanbod en de aanpak. De onderwijzers grijpen de feedback aan om bij te sturen.

Leeruitstappen en de meerdaagse extra-murosactiviteiten voor de derde graad bieden de leerlingen kansen om de werkelijkheid te ervaren en om specifieke vaardigheden en inzichten te verwerven. Ook door systematisch aandacht te schenken aan de actualiteit, milieu-, gezondheids- en verkeerseducatie en wereldburgerschap, streven de onderwijzers een wereldgeoriënteerde houding en goede attitudes bij de leerlingen na. De samenwerking met externen betekent daarbij een meerwaarde. Een analyse van het omgevingsboek maakt duidelijk dat de graduele opbouw van het onderwijsaanbod over de onderwijsniveaus en graadklassen heen, groeikansen heeft. Dat geldt ook voor het functioneel gebruik van de tijd- en ruimtekaders. Daar waar zinvol, linken de onderwijzers de wereldoriënterende activiteiten aan andere leergebieden zoals muzische vorming en Nederlands.

Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

In tegenstelling tot de leergebieden Nederlands, wiskunde en Frans, die binnen de graadklassen veeleer 'leerjaargebonden' aangeboden worden, kennen de wereldoriënterende lessen een uitwerking op het niveau van de graadklas. Daartoe maken de onderwijzers een tweejaarsplanning op. Ze voorzien de nodige differentiatie zeker bij inhouden die een graduele opbouw of niveau-aanpassing vereisen (vb. historische tijd en ruimtebegrip). De leerlingen zitten regelmatig leeftijdsgemengd om het groepsgevoel te versterken en het leren van elkaar kansen te geven. Zeker in het begin van het schooljaar leggen de oudsten veel uit aan de jongsten. De klasschikking is flexibel en aangepast aan de gehanteerde werkvormen.

Uit de analyse van de digitale agenda's en rekening houdend met de richtlijn van het leerplan, blijkt dat de wekelijkse onderwijstijd die intentioneel naar wereldoriënterende activiteiten gaat, in een enkele klasgroep soms beperkt is. Bovendien heeft de invulling van deze activiteiten daar niet altijd een duidelijke link met de doelen van het leerplan. Dat maakt dat de onderwijstijd soms beperkt is om alle doelen grondig te behandelen. In dat opzicht ontbreken ook schoolafspraken die duidelijk maken hoe de onderwijzers activiteiten als hoeken- en talentenwerking, onthaal, speeluur, contractwerk, lessen sociale vaardigheden, actualiteit en spreekbeurten dienen onder te brengen in het weekrooster waarin een indeling op basis van de leergebieden centraal staat.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Uit de klasobservaties en de leermiddeleninventaris blijkt dat de nodige materialen aanwezig zijn om de leerplandoelen te realiseren. Het digitaal bord en tablets met hoofdtelefoons ondersteunen het lesgebeuren. Internet is in alle klassen vlot beschikbaar. De meeste onderwijzers zorgen voor een synthese van het thema aan de klaswand of voor een thematafel. Dat ondersteunt het leerproces van de kinderen en schept kansen om te herhalen en terug te kijken. Het domein natuur leeft in mindere mate in de klassen. Er is een techniekmobiel beschikbaar voor alle onderwijzers. Ook de samenwerking met externen zorgt ervoor dat specifiek techniekmateriaal kan uitgeleend worden.

Soms worden kinderen aangemoedigd om (thema)materialen van thuis mee te brengen. In de boekenhoek kunnen zij (thematische) informatieve boeken raadplegen. Binnen de talentenwerking (talentenboxen) groeit het wereldoriënterend aanbod. Positief is het teamoverleg om hier gelijkgericht aan te werken en de opdracht fiches op elkaar af te stemmen. Zelfcorrectiemateriaal is voor deze leergebieden beperkt beschikbaar.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De evaluatiepraktijk is vooral gericht op de rapportering. De onderwijzers hanteren leerpakketgebonden en sporadisch eigen toetsen. Deze peilen vooral naar feitenkennis, minder naar vaardigheden. Niet alle onderwijzers gaan na of hun evaluatiepraktijk representatief is. Het besef groeit dat breder evalueren nodig is. Sommige onderwijzers zetten daartoe al waardevolle stappen. Om er schoolbreed aan te werken, maakte het team van de evaluatiepraktijk een prioriteit in het schoolactieplan. Sommige onderwijzers zijn ook zoekende om in hun evaluatiepraktijk te differentiëren (per leerjaar).

De school staat open voor externe evaluatiegegevens waardoor ze haar onderwijsrendement kan vergelijken met die van gelijkaardige scholen wat leerlingenkenmerken betreft. Het schoolteam wendt deze outputgegevens onvoldoende aan om er samen over te reflecteren, conclusies uit te trekken en er acties aan te koppelen. Bij de delibererende eindklassenraad worden de resultaten voor deze leergebieden erg beperkt in rekening gebracht.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De onderwijzers benutten de evaluatiegegevens beperkt om zorgverbredende initiatieven op te zetten of om de binnenklasdifferentiatie aan te sturen. In het leerlingvolgsysteem of tijdens het zorgoverleg komen deze leergebieden weinig aan bod. Vanuit de klasobservaties en het leerlingenwerk en gestuurd door de algemene zorgmaatregelen, hebben ze wel oog voor leerlingen die meer aansturing en directe ondersteuning nodig hebben.

3.1.1.8 Lager onderwijs: leren leren

Voldoet

De onderwijzers streven de leergebiedoverschrijdende doelen voor 'leren leren' in voldoende mate na. Ze slagen erin om de leerlingen vaardiger te maken in het verwerven en verwerken van informatie. Ze bieden strategieën aan om problemen aan te pakken en helpen hen om goede leerhoudingen te ontwikkelen.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Het team bestudeerde de eindtermen en inventariseerde op afdelingsniveau en per graadklas het aanbod in relatie tot deze eindtermen. Dat ondersteunt, samen met de gehanteerde onderwijsleerpakketten waarin ook heel wat doelen van 'leren leren' aan bod komen, de graduele opbouw en continuïteit. Uit de klasobservaties en gesprekken blijkt dat alle onderwijzers diverse initiatieven nemen om deze eindtermen te integreren in hun klaspraktijk. Zij organiseren tutor-, partner-, groepswerk en coöperatief leren maar ook zelfstandige werkmomenten (o.a. contractwerk) zodat de leerlingen goede leer- en werkhoudingen kunnen ontwikkelen.

Het schoolteam besteedt expliciet aandacht aan de ontwikkeling van planningsvaardigheden. Naarmate leerlingen ouder worden, ligt de verantwoordelijkheid daarbij meer en meer bij de leerling zelf en neemt de leerstofhoeveelheid toe. De klasagenda, de studeerwijzers en de oefentoetsen zijn dan ondersteunend. Het schoolteam beoogt hiermee een soepele overgang naar het secundair onderwijs.

De onderwijzers krijgen meer en meer de reflex om de leergebieden te bekijken vanuit de 'leren leren bril'. De aandacht voor open vragen, uitdagende probleemstellingen en voor denkstimulerende interactie groeit. Sommige opdrachten zoals bijvoorbeeld spreekbeurten, groepswork en het ontwerpen van (digitale) presentaties, dagen de leerlingen uit om diverse vaardigheden geïntegreerd in te zetten en het leerproces zelf in handen te nemen.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

Er zijn heel wat (zelf ontworpen) leermiddelen beschikbaar om deze leergebiedoverschrijdende eindtermen na te streven. De leerlingen kunnen ook beschikken over informatiebronnen zoals woordenboeken, atlanten, informatieve boeken en het internet. Het spel- en bouw materiaal en het materiaal in de talentenboxen bieden kansen tot speels en zelfstandig leren. ICT en online oefensites ondersteunen, zeker in de derde graad, het zelfstandig leren en de directe feedback. Verbetersleutels zijn beperkt beschikbaar.

De onderwijzers maken werk van een gestructureerde klasinrichting en van 'geheugensteuntjes' op placemats of aan de klaswanden om het leerproces van de kinderen te ondersteunen.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

Binnen de evaluatie- en rapporteringspraktijk hebben alle onderwijzers systematisch aandacht voor een aantal aspecten van de werkhouding. De onderwijzers stimuleren de kinderen ook systematisch om te reflecteren over hun eigen aanpakgedrag en leerproces. Zij reiken de kinderen daartoe structuren aan zoals het 'belevingsbord' en stappenplannen. Die zorgen ervoor dat zij er meer vat op krijgen en dat zij zichzelf beter leren inschatten en bijsturen.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

Binnen de brede basiszorg hebben de meeste onderwijzers ook aandacht voor de noden van (zorg)leerlingen op het vlak van 'leren leren'. Zij leveren inspanningen om alle kinderen te begeleiden tot zelfstandige leerders. Naast het cognitieve staan ze ook stil bij aspecten als doorzettingsvermogen, zin voor initiatief, nauwkeurigheid, efficiëntie, ...

3.1.1.9 Lager onderwijs: Frans

Voldoet

In de derde graad bereiken de leerlingen de eindtermen voor het leergebied Frans in voldoende mate. Alle domeinen komen geïntegreerd aan bod. Het accent ligt daarbij meer en meer op de ontwikkeling van spreekdurf en mondelinge taalvaardigheden. Binnen de graadklaswerking is er oog voor graduele opbouw vanuit een gedifferentieerd en leerjaargebonden aanbod. Een waaier aan leermiddelen, werkvormen en een goed klasmanagement zorgen voor betrokkenheid bij de leerlingen. De evaluatiepraktijk is voldoende breed en afgestemd op de vooropgestelde onderwijsdoelen.

Curriculum	In de derde graad wordt voldoende onderwijstijd voorzien voor dit leergebied.
Onderwijsaanbod	De graadverantwoordelijke zorgt er voor een evenwichtig en volledig aanbod afgestemd op het leerplan. Luisteren, spreken, mondelinge interactie, lezen en schrijven komen afwisselend en doelgericht aan bod. Dat blijkt uit de klasobservatie, het leerlingenwerk en de planningsdocumenten. Het onderwijsleerpakket is sterk richtinggevend voor de planning van het aanbod en de didactische aanpak. Om de graduele opbouw binnen de graadklas te verzekeren, realiseert de onderwijzer een leerjaargebonden aanbod voor Frans. Daartoe differentieert ze klasintern en zet ze sterk in op de zelfstandigheid van de kinderen. Door een efficiënte klasorganisatie en de adequate inzet van leermiddelen, benutten de kinderen de onderwijstijd optimaal.
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

Een brede waaier aan werkvormen en opdrachten zorgt ervoor dat de kinderen op diverse manieren actief kunnen leren. Er is in toenemende mate aandacht voor de mondelinge taalvaardigheden overeenkomstig de uitgangspunten van het leerplan. De mondelinge interactie gebeurt zowel tussen de onderwijzer en de leerling als tussen de leerlingen onderling. De klasleerkracht geeft regelmatig korte, eenvoudige instructies in het Frans. Ook liedjes komen aan bod om op een speelse manier de Franse taal aan te leren. Er is beperkt aandacht voor de Franse cultuur. De woordenschatlijsten en grammaticaschema's ondersteunen het 'leren leren'. Dat geldt ook voor de taalleerstrategieën die worden aangereikt, zoals onder meer opzoeken in het woordenboek en betekenissen afleiden.

De onderwijzer stelt hoge verwachtingen naar de leerlingen en zorgt tegelijk voor een veilig klasklimaat om de spreekdurf aan te wakkeren. Uit de klasobservatie blijkt dat ze hierin slaagt. De leerlingen tonen betrokkenheid en kunnen goed zelfstandig werken. Schrijftaken beperken zich niet altijd tot het kopiërende en het beschrijvende niveau conform de verwachtingen van het leerplan. Onder druk van het secundair onderwijs en vanuit de bekommernis voor het welslagen van de leerlingen bij de aanvang van het vervolgonderwijs, voorziet de onderwijzer ook schrijf oefeningen die verder gaan. Ze bewaakt wel dat ze voor zorgleerlingen of taalzwakkeren de lat hierdoor niet te hoog legt.

Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	De onderwijzer beschikt over voldoende leermiddelen en gebruikt die adequaat. Ze zet multimedia in om het taalonderwijs aantrekkelijk te maken en om de leerlingen aan te zetten tot luisteren en spreken. Het zelfcorrectiemateriaal en de dagcontracten bevorderen ook voor dit leergebied de zelfstandigheid. De graadverantwoordelijke gebruikt het klasbeeld in mindere mate om de opbouw van woordenschat, grammatica en courante opdrachten te ondersteunen. In de klasbibliotheek is geen Franstalige kinderlectuur (tijdschriften, strips, informatieve boeken, ...) beschikbaar.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De onderwijzer levert inspanningen om de verschillende domeinen van het leergebied evenwichtig en doelgericht te evalueren. Dat gebeurt vooral met de toetsen van het onderwijsleerpakket. Ze reflecteert met de leerlingen over hun competenties en attitudes voor Frans en over de les zelf. Indien nodig zet ze leerlingen aan om hun leerhouding bij te sturen. Het leerlingenrapport geeft in mindere mate informatie over de competenties van de leerlingen in elk van de vijf domeinen. Door de toetsen die ter inzage meegaan, krijgen de leerlingen en de ouders hier wel enig zicht op.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De onderwijzer heeft een goed beeld van het kennen en kunnen van de kinderen. Ze grijpt momentane observaties, het leerlingenwerk en de toetsen aan om op leerling- of leerjaarniveau gericht te remediëren of extra uitleg en inoefening te voorzien. Vraaggestuurd kan ze ook voor dit leergebied een beroep doen op de ondersteuning door de zorgleerkracht. De kinderen krijgen ook tips om thuis efficiënt met de inoefening van Frans aan de slag te gaan.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Aangestuurd vanuit de scholengemeenschap, bevindt het beleid betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne zich momenteel in een overgangsfase. Hierbij staan de aanstelling van een nieuwe preventieadviseur en de overschakeling naar een digitaal registratie- en opvolgsysteem centraal. De directeur neemt de taak van lokale preventieadviseur op zich. De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert en laat uitvoeren. Ze staat ook open voor de inbreng van personeel, leerlingen en ouders. Hierdoor kent ze mogelijke tekorten en is ze waakzaam voor probleemsituaties in de onderwijsomgeving. Een procedure uitschrijven voor het aankoop- en indienststellingsbeleid vormt een werkpunt binnen de organisatie van het welzijnsbeleid.

De school heeft ook geen geactualiseerde asbestinventaris met schriftelijk advies van de interne preventieadviseur en de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer. De directeur beschikt over het schriftelijke engagement van het schoolbestuur om dat zo spoedig mogelijk in orde te brengen.

Tevens blijkt dat het aantal zittoiletten en urinoirs voor de jongens net niet volstaat. Het beleid werkt aan een subsidiedossier voor de oplossing van dat tekort. Hierbij neemt het de optimalisering van de sanitaire installaties voor de kleuters eveneens mee.

Gezien de infrastructurele verwezenlijkingen het voorbije jaar en rekening houdend met de daadkracht van het beleid, gesteund door de inzet van het team en vrijwilligers, deliberaert de onderwijsinspectie deze tekorten. Hierdoor krijgt de school een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid Het team werkt doelgericht aan de begeleiding van kinderen. Visieteksten, plannings, schoolafspraken en overlegmomenten zorgen ervoor dat de neuzen in dezelfde richting staan. Breed kijken naar kinderen, ieder kind laten schitteren en inzetten op onderwijs op maat zijn enkele elementen die het schoolteam belangrijk vindt en waar het in groeit. Meerdere waardevolle initiatieven tonen aan dat de zorgvisie leeft. Binnen de leerbegeleiding zet de school ook sterk in op een open communicatie en constructieve samenwerking met alle kindbetrokkenen, in het bijzonder met de ouders.

Het schoolteam implementeert het zorgcontinuüm. In de meeste klassen krijgt de fase van de brede basiszorg al een kwaliteitsvolle uitwerking. De zorguren worden flexibel ingezet, ook in functie van de ondersteuning van kinderen met extra zorg. Structureel krijgt de kleuterafdeling weinig zorguren toebedeeld.

Ondersteuning De directeur en de zorgleerkracht (het kernteam) sturen, structureren en ondersteunen de gestage ontwikkeling van de leerbegeleiding. Dat blijkt onder meer uit de jaarplanning van screenings, testen en overlegmomenten. Het beleid bracht ook meer structuur in het kinddossier, de voorbereiding van het MDO, de oudercontacten en de kindgesprekken. De (recente) digitalisering van het zorggebeuren stroomlijnt daarbij de beschikbaarheid en vlotte doorstroming van (relevante) informatie.

De cultuur van samenwerking en professionele openheid is bevorderlijk voor de uitbouw van het zorgbeleid. De meeste teamleden leveren waardevolle inspanningen om kinderen optimaal te begeleiden. Zij integreren daartoe ondersteunende materialen zoals stappenplannen, geheugensteuntjes, syntheseskaarten, specifieke software, ... in hun klaspraktijk. Zij staan open voor suggesties van interne en externe deskundigen. Onder impuls van een teamgerichte nascholing zet het team in op de uitbouw van de binnenklasdifferentiatie. Een doordacht klasmanagement ondersteunt in de meeste klasgroepen onderwijs en begeleiding op maat. Ook de coachende en stimulerende leerkrachtenstijl motiveert kinderen en draagt bij tot de ontwikkeling van een positief zelfbeeld.

Doeltreffendheid Het team staat systematisch stil bij de initiatieven die het neemt om de zorgwerking te optimaliseren. De positief kritische inbreng en de betrokkenheid van leerkrachten, leerlingen en ouders geven het beleid een beeld van de doeltreffendheid. Uit de gesprekken die de inspectie met een delegatie van leerlingen voerde, blijkt hun tevredenheid over het lesgebeuren en de begeleiding die ze krijgen bij het leren.

Ook binnen de fasen van de verhoogde zorg en de uitbreiding van zorg werkt de school aan de doeltreffendheid van haar aanpak. Het scherpstellen van de handelingsgerichte zorgvraag en een goede afstemming van de zorgacties op de ondersteuningsnaden, kent hierbij een groeimarge. Dat geldt ook voor het duidelijk maken van de inbreng van de ouders en de leerlingen zelf, bij de regie van het zorgtraject. Op dezelfde lijn geraken met de ouders (van zorgkinderen) blijft een aandachtspunt binnen de zorgwerking.

In de kleuterafdeling beperkt de klasbrede beeldvorming op basis van betrouwbare evaluatiegegevens zich tot wiskundige initiatie. Daarenboven worden de leerresultaten bij de aanvang van de lagere afdeling in mindere mate benut om kritisch te reflecteren over de doeltreffendheid van het onderwijs en de leerbegeleiding in de kleuterafdeling en over de kwaliteit van de beeldvorming van de vijfjarigen op het einde van het schooljaar.

Ontwikkeling De teamleden tonen een sterke gedrevenheid om zich blijvend te ontwikkelen. De duurzaamheid van verbeteracties en de optimale begeleiding van (zorg)kinderen staan daarbij steeds centraal. Het schoolwerkplan, het zorgplan en het actieplan 2016-2019 geven de prioriteiten op korte en langere termijn weer. Bij de ontwikkeling van de leerbegeleiding staat het team open voor de verwachtingen van de overheid en voor het beleid op het niveau van de scholengemeenschap.

De directeur en de zorgleerkracht investeren in hun persoonlijke deskundigheidsbevordering, ook op het vlak van zorg. Het zorgnetwerk van de scholengemeenschap, de samenwerking met het CLB en de pedagogische begeleiding zijn daarbij ondersteunend. Samen met de teamgerichte navormingen en de implementatie van nieuwe materialen draagt dat bij tot de ontwikkelingsdynamiek.

Het huidige beleid leverde waardevolle inspanningen om onmiddellijk een einde te stellen aan de jarenlange niet-reglementaire logopediebehandelingen tijdens de lestijden. Revalidatie tijdens de lestijden kan enkel worden toegestaan als aan alle wettelijke voorwaarden is voldaan.

4.2 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** De nascholingsplannen geven een overzicht van de team- en individugerichte vormingen over de voorbije schooljaren. Bij de keuze van de teamgerichte professionaliseringsvormingen laat het team zich leiden door zowel eigen noden en prioriteiten als door verwachtingen van de koepel (vb. ZILL) en de overheid (vb. M-decreet). Op basis van gesprekken en klasbezoeken heeft de directeur een goed zicht op de individuele competenties van de teamleden en aspecten waarin zij willen en kunnen groeien. Ze trekt er conclusies uit voor haar rol als coach en voor het professionaliseringsbeleid. Ze stimuleert de professionele dialoog en reflectie over leren en onderwijzen. Doordat ze zichzelf ook erg lerend en reflecterend opstelt, vervult de directeur een rolmodel.
- Ondersteuning** De bereidheid van de teamleden om blijvend bij te leren, vormt een stevige basis voor de schoolontwikkeling. Er is een goed evenwicht tussen formeel en informeel leren. Binnen de scholengemeenschap zijn er netwerken waardoor de directeurs, de zorgleerkrachten en de leerkrachten LO van elkaar kunnen leren. Op het niveau van de klasleerkrachten zijn deze minder sterk uitgewerkt. De directeur en de zorgleerkracht volg(d)en een specifieke, langdurige opleiding en zetten die expertise in bij de uitvoering van hun functie. Ze leveren inspanningen om beter thuis te geraken in het kleuteronderwijs en zien op dat vlak voor zichzelf zeker nog groeikansen.
- Doeltreffendheid** De teamleden zetten duidelijk stappen om het geleerde door te trekken naar hun klaspraktijk. Zij staan daarbij open voor feedback van de leerlingen zelf, van collega's en van de directeur. Bovendien beschikken de meeste teamleden over voldoende zelfkritisch vermogen om verbeteracties te evalueren en hun klaswerking bij te sturen.
- Ontwikkeling** Uit het schoolwerkplan en uit de gesprekken blijkt dat het schoolteam wil groeien op het vlak van de talentenwerking en breed evalueren. De initiatieven die de onderwijzers daartoe reeds namen, zijn veelbelovend. Het beleid voorziet toekomstgericht ook feedback en coaching tot op de klasvloer van externe deskundigen. De focus ligt daarbij op goed klasmanagement met het oog op differentiatie. Het schoolteam heeft in toenemende mate aandacht voor de effecten van acties op het leren (de leerresultaten) van de kinderen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De directiewissels zorgden de voorbije jaren voor geringe continuïteit binnen de beleidsvoering. Sedert 1 april 2016 is de huidige directeur in dienst. Ze is nieuw in de school en nieuw in het ambt. Met veel energie en met respect voor alle schoolparticipanten en de schoolcultuur zet ze toekomstgericht de bakens uit. Ze brengt structuur in de onderwijskundige aansturing van het team en in de schoolorganisatie. Samen met het hele team realiseerde ze op korte tijd heel wat verbeteringen op organisatorisch, onderwijskundig en infrastructuureel vlak. De teamleden waarderen unaniem haar motiverende en waarderende leiderschapsstijl. De ontwikkelingsdynamiek om 'samen school' te maken en het nieuwe beleid concreet mee vorm te geven, is bij alle teamleden sterk aanwezig.
- De directeur coacht het schoolteam bij veranderingsprocessen. Uit het schoolwerkplan en het actieplan op langere termijn blijkt dat het team aan heel wat prioriteiten werkt / wil werken. Het beleid bewaakt daarbij de draagkracht van het team en de werkdruk.
- Visieontwikkeling** Basisschool 'Spelenderwijs' is een hartelijke buurtschool met een familiaal karakter. De aandacht voor het welbevinden van alle schoolparticipanten vormt de rode draad doorheen het schoolleven. De schoolvisie kreeg sterk vorm vanuit de scholengemeenschap en is gedragen. Het schoolteam werd immers betrokken bij de totstandkoming. De visie zorgt voor gelijkgerichtheid bij de uitwerking van vernieuwingen en bij de uitbouw van kwaliteitsvol onderwijs. Ze vormt tevens een houvast om keuzes te duiden naar de diverse schoolparticipanten. Initiatieven zoals de talentenwerking en de invoering van contractwerk, kindbevragingen en kindgesprekken zijn erop gericht om de visie te operationaliseren.
- Besluitvorming** De directeur werkt aan een schoolcultuur waarin participatie, teamvorming en dialoog belangrijke elementen zijn. Samen met de zorgleerkracht voert ze een open, democratisch en ondersteunend beleid. Tijdens formele en informele overlegmomenten moedigt ze alle teamleden aan om hun mening te verwoorden. Dat zorgt voor betrokkenheid en inspraak en schept kansen om van elkaar te leren. Bovendien bevorderen de kleinschaligheid van het team en de groeiende gerichtheid op digitale technologieën de informatiedoorstroming.
- Kwaliteitszorg** Gerichte bevragingen bij leerlingen, personeel en ouders leveren het beleid waardevolle informatie op waarmee het concreet aan de slag gaat. Binnen het cyclisch systeem van interne kwaliteitszorg, benut het schoolteam in mindere mate de externe en genormeerde outputgegevens.

- Talenbeleid** Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. Een aantal (genormeerde) toetsen, observaties en klasbeelden geven hierover informatie. De meeste teamleden zorgen voor een klasklimaat en klasinrichting waarbij leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement is er in toenemende mate op gericht om ook kinderen met talige noden voldoende aan bod te laten komen. De teamleden bieden werk- en groeperingsvormen aan die de interactie tussen sterke en zwakkere leerlingen en de binnenklasdifferentiatie ondersteunen. Ze realiseren een coachende en waarderende leerkrachtenstijl en houden bij de evaluatiepraktijk rekening met de talige noden van de leerlingen. Zo vermijden ze dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierop lager scoren. Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.
- GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. Het heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen en zet acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam heeft een duidelijke visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties meer en meer vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. Het kernteam zorgt voor een vlotte organisatie van het zorgbeleid en voor gelijkgerichte structuren zodat het team de vooropgestelde doelen bereikt. Het team werkt waardevolle acties uit (op leerling-, leerkracht- en schoolniveau) om de vooropgestelde doelen te bereiken. Hierbij is er ook aandacht voor afstemming op het zorgbeleid van de scholengemeenschap. Het (zorg)team evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid en neemt expliciete initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.
- Deliberatie** De onderwijsinspectie stelt enkele tekorten vast wat betreft de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Op basis van de voorgelegde documenten (engagementen) en de recente verwezenlijkingen, deliberaert de onderwijsinspectie deze tekorten. Hierdoor krijgt de school een gunstig advies voor deze erkenningsvoorwaarde. De onderwijsinspectie rekent erop dat het beleid, gesteund door het schoolbestuur, de tekorten spoedig wegwerkt.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Vanuit thema's, projecten en leeruitstappen en door de gerichte aandacht voor educaties en actualiteit, realiseert het schoolteam in beide afdelingen levensecht wereldoriënterend onderwijs.
- Het schoolteam heeft in toenemende mate aandacht voor het doelgericht gebruik van de leerplandoelen als referentiekader voor de dagelijkse onderwijs- en opvoedingspraktijk.
- Binnen de leeftijdsgemengde klasgroepen krijgen de kinderen veel kansen om actief bezig te zijn en te leren van elkaar. De leerkrachten hanteren daarbij een ontwikkelingsgerichte begeleidingsstijl.
- De kleuterafdeling stimuleert de kleuters om veelvuldig te bewegen zowel tijdens de wekelijkse bewegingslessen als geïntegreerd in het dagelijkse schoolleven.
- De onderwijzers stimuleren de zelfsturing en de zelfstandigheid van kinderen vanuit een doordacht klasmanagement en de integratie van diverse werkvormen waaronder contractwerk. Dat laatste kent reeds een aanzet in de kleuterafdeling.
- In de derde graad krijgen de leerlingen een kwaliteitsvol aanbod voor het leergebied Frans.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De kleinschaligheid van de school en de grote betrokkenheid van de teamleden bij het onderwijsgebeuren, zorgen voor een familiaal leer- en leefklimaat en welbevinden bij de kinderen.
- Het schoolteam geeft de leerbegeleiding vorm vanuit een gedragen visie en transparante structuren. Het implementeert het zorgcontinuüm en realiseert een kwaliteitsvolle brede basiszorg.
- Alle teamleden stellen zich lerend op, wat een stevige basis vormt voor de verdere schoolontwikkeling. Zij hanteren daarbij een goed evenwicht tussen formeel en informeel leren.
- De netwerken binnen de scholengemeenschap ondersteunen de directeur, de zorgleerkracht en de leerkracht LO bij hun (nieuwe) opdracht.
- De teamleden werken samen met externe professionals om hun deskundigheid betreffende binnenklasdifferentiatie verder uit te bouwen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur heeft zich met veel overgave sterk ingewerkt in de verschillende aspecten van het schoolleven. Samen met de teamleden realiseerde ze op korte tijd heel wat verbeteringen op organisatorisch, onderwijskundig en infrastructureel vlak.
- Alle teamleden waarderen de motiverende en waarderende leiderschapsstijl van de directeur en verlenen hun volle medewerking aan de schooluitbouw.
- Het kernteam voert een open, democratisch en ondersteunend beleid. Dat zorgt voor een constructieve samenwerkingscultuur en een sterke veranderingsdynamiek.
- De schoolvisie leeft en geeft duidelijk richting aan de uitbouw van het onderwijsgebeuren.
- Binnen de kwaliteitszorg leveren gerichte bevragingen bij leerlingen, personeel en ouders waardevolle informatie op waarmee het beleid ook daadwerkelijk aan de slag gaat.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam kan de mogelijkheden die het digitale planningsinstrument biedt, beter benutten om de volledigheid van het aanbod op langere termijn te bewaken.
- Het schoolteam kan de graduele opbouw van het wereldoriënterende aanbod versterken.
- De kleuterafdeling kan sterker inzetten op onderzoekend, denkstimulerend en probleemoplossend onderwijs, zeker wat de domeinen techniek en ruimte betreft.
- De onderwijzers kunnen de evaluatiepraktijk voor mens en maatschappij en wetenschappen en techniek voldoende breed en representatief uitwerken en de (externe) outputgegevens krachtiger benutten.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De kleuteronderwijzers en de leerkracht LO kunnen het digitale kindvolgsysteem efficiënter inschakelen om de observatiepraktijk te structureren en af te stemmen op de leerplandoelen.
- De kleuteronderwijzers kunnen een gedifferentieerd activiteiten- en materialenaanbod krachtiger uitwerken om tegemoet te komen aan de verschillende ontwikkelingsniveaus.
- Voor kinderen met extra zorg kan het team inzetten op het scherpstellen van de handelingsgerichte zorgvraag en de zorgacties hierop enten. Het kan de input van de ouders en het kind zelf bij de regie van het zorgtraject duidelijker maken.
- De klasleerkrachten kunnen binnen de scholengemeenschap kansen grijpen om op de klasvloer van elkaar te leren, in het bijzonder wat de graadklaswerking betreft.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het kernteam kan de (genormeerde) evaluatiegegevens systematisch benutten binnen een cyclisch systeem van interne kwaliteitszorg en de teamleden hierbij betrekken.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De school moet een aantal aspecten van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving verbeteren.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Hilde VANDERLOCHT de inspecteur-verslaggever	Winnie BLOEMEN a.i. de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	